QORTI ĊIVILI PRIM'AWLA

ONOR. IMĦALLEF TONI ABELA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 27 ta' Ġunju, 2023

Numru 6

Rikors Numru 955/20TA

Mary Rose Bartolo (K.I. 18356M)

Dolores sive Doris Magro (K.I. 288058M)
Emanuel Camilleri (K.I. 783144M)

Carmelo sive Charles Camilleri (K.I. 347247M)
Helen Camilleri eredi ta' Joseph Camilleri (K.I. 878750M)

Helen Camilleri fil-vesti tagħha ta' mandatarja tal-assenti Jacqueline Cunningham (K.I. 506668M) kif awtorizzata minn prokura annessa u mmarkata Dok. HC1

vs.

Dr. Victor Bugeja u PL Davina Ellul Sullivan nominati b'digriet tad-19 ta'Jannar 2022 bħala Kuraturi Deputati sabiex jidhru għall-assenti Charoline Camilleri (K.I. 104874M)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat ta' Mary Rose Bartolo u oħrajn (l-Atturi) tat-22 ta' Ottubru 2022 li permezz tiegħu ppremettew u talbu s-segwenti:-

"Dikjarazzjoni tal-Oġġett tal-Kawża

1. Nhar is-sitta u għoxrin ta' Jannar elf disa' mija u tmienja u disgħin (26/01/1998) miet Victor Camilleri, missier Emanuel, Carmelo, Mary Rose, Doris, Joseph u Anthony aħwa Camilleri.

2. Skont ma jirriżulta mir-riċerki testamentarji, l-eredita' tal-imsemmi defunt Victor Camilleri hija irregolata permezz ta' żewġ testmenti magħmula fl-atti tan-Nutar Marthese Felice nhar it-tlieta u għoxrin ta' Novembru elf disa' mija u tmienja u disgħin (23/11/1993) u nhar it-tmienja ta' Jannar elf disa' mija u tmienja u disgħin (08/01/1998) rispettivament (Dok. A). Kif jirriżulta mid-dispozizzjonijiet testamentarji, d-defunt Victor Camilleri, ħalla diversi legati, filwaqt li nnomina u istitwixxa bħala eredi universali ta' ġidu lis-sitt (6) uliedu Emanuel, Carmelo, Mary Rose, Doris, Joseph u Anthony aħwa Camilleri, fi kwoti indaqs bejniethom (Dok. 'B','Ċ' u 'D').

3. L-assi bankarji tal-mejjet Victor Camilleri, għadhom ma ġewx likwidati u maqsumin. Illi r-rikorrenti ilkoll iridu li ssir il-qasma ta' kwalsiasi assi bankarji u/jew finanzjarji li jappartjenu lill-mejjet Victor Camilleri.

4. Minkejja li l-intimata li ġiet debitament interpellata sabiex tersaq għad-diviżjoni bonarja ta' dawn l-assi bankarji u/jew finanzjarji, hija baqgħet inadempjenti.

5. Għandu jingħad li Joseph Camilleri, iben il-mejjet Victor Camilleri, miet fit-tletin ta' Jannar elfejn u ħmistax (30/01/2015), fejn in virtu' tal-aħħar testment tiegħu magħmul fl-atti tan-Nutar Joanne Lija magħmul nhar is-sebgħa u għoxrin ta' Marzu elfejn u tnax (27/02/2012), huwa nnomina u stitwixxa bħala eredi universali tiegħu lill-martu rikorrenti Helen Camilleri. In oltre, Anthony Camilleri iben l-imsemmi Victor Camilleri, miet fis-sitta u għoxrin ta' Jannar elfejn u ħdax (26/01/2011); dan ħalla żewġt ulied ossija r-rikorrenti Jacqueline Cunningham u l-intimata Charoline Camilleri. Għalhekk l-imsemmija komparenti, jirtu l-porzjon ta' missierhom bid-dritt tar-rappreżentazzjoni.

6. Ir-rikorrenti jafu b'dawn il-fatti.

Raġuni tat-Talba

1. Għaldaqstant, kellha ssir din il-kawża.

Talbiet:-

Tgħid għalhekk l-intimata, ‘il għaliex din l-Onorabbli Qorti m’għandhiex, prevja kwalunkwe dikjarazzjoni meqjusa neċessarja u opportuna:

1. Tillikwida l-assi bankarji tal-mejjet Victor Camilleri u kwalunkwe assi oħra li jirriżultaw mhux diġa’ maqsuma;

2. Konsegwentement tiddividi, l-assi bankarji u/jew finanzjarji u/jew assi oħra bejn il-partijiet, skont l-ishma rispettivi tagħhom, derivanti skont l-aħħar xewqat tad-defunt Victor Camilleri;

3. Taħtar nutar sabiex jippubblika kull att u/jew dokument neċessarju sabiex tali assi jiġu mħallsa lill-kontendenti skont it-talbiet preċedenti, fid-data u l-ħin li jidhrilha din l-Onorabbli Qorti, bil-ħatra tal-kuraturi għall-eventwali kontumaċi.

Bl-ispejjeż kontra l-intimata, li tinsab inġunta minn issa għas-subizzjoni.”

Rat ir-risposta ġuramentata tal-Kuraturi preżentata fl-14 ta’ Frar 2022 li permezz tagħha wieġbu li ma humiex edotti mill-fatti.

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-dokumenti li ġew esebiti in atti;

Qrat ix-xhieda fil-kawża;

Rat il-verbal tal-udjenza tas-17 ta’ April 2023 fejn, wara li l-kuratur Dr. Victor Bugeja ddikjara li m’għandu ebda informazzjoni fejn jista’ jikkomunika ma’ l-imsemmija Charoline Camilleri u għalhekk m’għandu ebda provi xi jressaq, u wara li fid-dawl ta’ dan il-partijiet għalqu l-provi tagħhom u ddikjaraw li qed jistrieħu fuq l-atti, il-kawża tħalliet għal-lum għas-Sentenza.

Punti ta' fatti

1. B'din l-azzjoni, l-Atturi Mary Rose, Dolores, Emanuel u Carmelo aħwa Camilleri, Helen mart ħuhom l-ieħor il-mejjet Joseph Camilleri u Jaqcueline bint ħuhom l-ieħor ukoll mejjet Anthony Camilleri, qed jitolbu d-diviżjoni tal-assi bankarji u/jew finanzjarji tal-mejjet missierhom u nannuhom Victor Camilleri. Dan minħabba li ma jridux jibqgħu fi stat ta' komproprjetá mal-konvenuta, wkoll werrieta tal-imsemmi Victor Camilleri li jiġi n-nannu tagħha.

2. Jirrisulta li Victor Camilleri miet fis-26 ta' Jannar 1998 (ara dikjarazzjoni causa mortis a' fol 17). Mir-riċerki testamentarji tiegħu (a' fol 8) jirriżulta li Victor Camilleri u martu Maria Vittoria għamlu żewġ testmenti unica charta datati 23 ta' Novembru 1993 (a' fol 11) u 8 ta' Jannar 1998 (a' fol 15).

3. Fis-sebá artikolu tat-testment datat 23 ta' Novembru 1993, Victor Camilleri innomina bħala eredi universali tiegħu lil uliedu kollha li huma Anthony, Emmanuele, Carmelo, Joseph, Mary Rose mart Frans Bartolo u Doris mart Carmelo Magro, sitt aħwa Camilleri, f'sehem indaqs bejniethom (ara fol 13). Għaldaqstant il-kwota ereditarja li tmiss lil kull wieħed minn dawn is-sitt ulied mill-assi ta' missierhom Victor Camilleri huwa ta' wieħed minn sitta (1/6).

4. Min-naħa tagħha u permezz tal-istess artikolu, Maria Vittoria mart Victor Camilleri innominat bħala eredi universali tagħha lis-sitt uliedha kollha appena msemmija, aħwa Camilleri, kif ukoll lil binha Lorenzo Camilleri mill-ewwel żwieġ tagħha ma' Lorenzo Camilleri f'sehem indaqs bejniethom. Għaldaqstant il-kwota ereditarja li tmiss lil kull wieħed mis-sitt ulied ta' Victor Camilleri mill-assi ta' ommhom Maria Vittoria Camilleri huwa ta' wieħed minn sebgħa (1/7).

5. Skont kif ġie premess, l-aħwa Joseph u Anthony Camilleri mietu fit-30 ta' Jannar 2015 u 26 ta' Jannar 2011 rispettivament. Kopja taċ-ċertifikati rispettivi tal-mewt ma ġewx preżentati fl-atti.

6. Ġie premess ukoll li, in virtù tal-aħħar testment tiegħu datat 27 ta' Frar 2012, Joseph Camilleri nnomina bħala eredi universali tiegħu lill-martu l-Attrici Helen Camilleri, filwaqt li Anthony Camilleri ħalla bħala eredi lil żewġ uliedu l-Atturi Jacqueline Cunningham u l-konvenuta Charoline Camilleri.

<u>Punti ta' Liġi</u>

7. L-azzjoni hija msejsa fuq l-artikolu 496 tal-Kodiċi Ċivili. Il-prinċipji ġuridiċi marbutin ma' din l-azzjoni ġew esposti mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza **Maria Grima Baldacchino v. Antonia sive Tania Baldacchino et datata 13 ta' Mejju 2013** kif ġej:

“20. Illi b’mod generali, il-ligi, ghalkemm tirrikonoxxi l-istat tal-komunjoni tal-proprjetá, ma tharisx lejh b’mod favorevoli, kemm ghax dan l-istat jista’ jwassal ghal diversi litigji u kawzi bejn il-komproprjetarji, kif ukoll ghax jillimita l-uzu li dawn individwalment jistghu jaghmlu tal-proprjeta` taghhom. Dan huwa l-hsieb wara l-Artikolu 496 li, sa fejn hu relevanti jiddisponi li: “[1] Hadd ma jista’ jigi mgieghel li jibqa’ fil-kumunjoni, u kull wiehed mill-komproprjetarji jista’ dejjem ... ... jitlob il-qasma...”

21. Konformament mal-hsieb tal-ligi, il-gurisprudenza nostrana nisslet il-principju ormai assodat li fil-kaz ta’ assi ereditarji [familiae erciscundae] m’hijiex permessa divizjoni parzjali, jekk mhux bil-kunsens tal-kompropretarji kollha.

22. Huwa minnu li l-istess hsieb wassal sabiex dan il-principju jigi estiz ukoll ghal actio de communi dividundo bhal fil-kaz ***Giorgio Pulo v. Francesco Pulo*** *(**PA [WH] deciz 1 Frar 1936 – Vol.XXIX!.ii. 941**. Dan kien kaz fejn intalbet id-divizjoni ta’ erba’ mezzanini adjacenti ma’ xulxin proprjeta` indiviza tal-kollitiganti. Ara ukoll: App.C.* ***Joseph Borg v. Emanuele Vella deciza 3 Marzu 1995****).*

*23. Izda kull kaz ghandu jigi ezaminat singolarment fuq il-mertu tieghu (**PA [JRM] Paul Camilleri v. Frank Camilleri 10 Jannar 2008**).*”

<u>Konsiderazzjonijiet</u>

8. Jirriżulta li l-assi bankarji f’isem Victor Camilleri huma s-segwenti:

1. Flus depożitati fil-kont bankarju numru 4002129676 mal-BOV bl-isem 'Heirs of the Late Mr. Victor Camilleri' fl-ammont ta' €8,872.38 (ara xhieda ta' Joanna Bartolo a' fol 85 u l-aħħar bilanċ tal-istatement Dok JB1 a' fol 99);

2. Flus depożitati f'kontijiet bankarji mal-HSBC, ukoll bl-isem 'Heirs of the Late Mr. Victor Camilleri' kif ġej:

    a. Kont bankarju numru 027057454050 fl-ammont ta' €1,901.47 (ara l-aħħar bilanċ tal-istatement Dok LA1 a' fol 223);

    b. Kont bankarju numru 027057454100 fl-ammont ta' €5,931.61 (ara l-aħħar bilanċ tal-istatement Dok LA2 a' fol 224 sa 247);

    c. Kont bankarju numru 027057454101 fl-ammont ta' €8523.76 (ara l-aħħar bilanċ tal-istatement Dok LA3 a' fol 248 sa 269);

    d. Kont bankarju numru 027057454102 fl-ammont ta' €3,727.00 (ara l-aħħar bilanċ tal-istatement Dok LA4 a' fol 270 sa 289);

    e. Kont bankarju numru 059029710100 fl-ammont ta' €9085.00 (ara l-aħħar bilanċ tal-istatement Dok LA5 a' fol 290 sa 307);

9. Isegwi għalhekk li l-valur totali tal-assi finanzjari ta' Victor Camilleri jammontaw għal **€38,041.22**.

10. Isegwi għalhekk li l-kwota ereditarja li tmiss lis-sitt uliedu, ossia l-Atturi Mary Rose, Dolores sive Doris, Emmanuel, Carmelo, u l-mejta Anthony u Joseph aħwa Camilleri, hija ta' **<u>€6,340.20</u>** kull wieħed.

11. Is-sehem tal-Attrici Helen Camilleri, qua l-eredi ta' żewġha Joseph Camilleri, huwa għalhekk ta' **€6,340.20**. Is-sehem li jmiss lill-Atturi Jacqueline u l-konvenuta Charoline aħwa Camilleri, qua l-eredi ta' missierhom Anthony Camilleri, huwa ta' **€3,170.10** (€6,340.20 ÷ 2) kull wieħed.

Decide

Għaldaqstant u għar-raġunijiet fuq imsemmija, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi;

Tilqa' l-ewwel talba attriċi u tillikwida l-assi bankarji tal-mejjet Victor Camilleri bil-mod kif indikat f'din is-sentenza.

Tilqa' t-tieni talba Attriċi billi tassenja lil kull wieħed mill-aħwa Camilleri, ulied il-mejjet Victor Camilleri, parti minn sitta (1/6) mid-depożiti bankarji kif indikati fis-Sentenza u kwalsiasi imgħaxxijiet li ddekorrew fuqhom, u fil-waqt fil-każ ta' l-Attriċi l-oħrajn Helen mart il-mejjet Joseph, l-Attriċi Jacqueline u l-konvenuta Charoline Camilleri, ulied il-mejjet Anthony jirċievu l-ammonti fuq indikati ukoll bl-imgħaxijiet li ddekorrew fuqhom.

Tastjeni milli tieħu konjizzjoni tat-tielet talba billi ma hix meħtieġa.

Tordna li l-ispejjeż kollha tal-kawża jitħallsu b'mod indaqs bejn il-partijiet kollha għall-Kawża.

Imħallef Toni Abela

Deputat Reġistratur